

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा – दिसम्बर, २०१६

कक्षा – तत्त्वाचार्यप्रथमवर्षम् (SEM-1)

प्रश्नपत्रम् – २

गुणाः - ७०

विषयः – ज्योतिषम्

समयः – ११:००-०२:००

दिनाङ्कः – २५-११-१६

सन्दर्भग्रन्थः – जातकतत्त्वम्

प्रथमान्विति: (Unit-1)

- प्रश्नः – १ अधोलिखितयोः एकस्य सान्वयं व्याख्या कार्या । ०४
- (१) वक्रिणस्तु महावीर्याः शुभाः राज्यप्रदाः ग्रहाः।
पापाः व्यसनदाः पुंसां कुर्वन्ति च वृथाटनम्।
- (२) मन्दर्क्षे शुक्रे देहे दौर्गन्ध्यम्
षष्ठेशेर्क्षे वानक्रे देहे दौर्गन्ध्यम्।
मेषगे चन्द्रेऽङ्गे देहे दौर्गन्ध्यम्
जर्क्षे शुक्रे जयुते केन्द्रे देहे दौर्गन्ध्यम्।
- प्रश्नः – २ अधोलिखितयोः प्रश्नयोः कस्यचिदेकस्योपरि निबन्धं निबन्धयत । १२
- (१) ग्रन्थानुसारग्रहस्वरूपवर्णनम्
(२) जातकः कदा शूरः भविष्यति? सविस्तरं वर्णयत।
- प्रश्नः – ३ निम्नलिखितेषु टिप्पणीद्वयं लिखत । ०४
- (१) जारजयोगभङ्गज्ञानम्
(२) दुर्व्यसनयोगः
(३) धनस्य प्राप्तिः कस्मिन् दिशि भवति?

द्वितीयान्विति: (Unit-2)

- प्रश्नः – ४ अधोलिखितयोः एकस्य सप्रसङ्गं व्याख्या कार्या । ०४
- (१) जीवेऽङ्गेऽथ मन्दे सोत्थेशराहौ माता न जीवति।
सोत्थेऽस्तेऽर्के लग्ने भौमे माता न जीवति।
- (२) गेहेशेऽर्थे सपापे नीचारिभे भूमिविक्रेता।
गेहेशेतुङ्गेऽर्थे पापे नीचारिभे भूमिविक्रेता।
- प्रश्नः – ५ अधोलिखितयोः प्रश्नयोः कस्यचिदेकस्योपरि निबन्धं लिखत । १२
- (१) सुखप्राप्तियोगाः
(२) भूमिनाशयोगाः
- प्रश्नः – ६ निम्नलिखितेषु टिप्पणीद्वयं लिखत । ०४
- (१) मातृस्नेहयोगः (३) सन्तानस्य शीघ्रप्राप्तिः कदा भवेत्?
(२) ब्रह्मनिष्ठयोगः

तृतीयान्विति: (Unit-3)

- प्रश्न: - ७ अधोलिखितयोः एकस्य सूत्रस्य सान्वयं व्याख्या कार्या । ०४
- (१) आयुःशस्त्रधारणरोगसंकटछिद्रजीवितगुह्य स्थान-
नद्यूतारात्यन्तदुर्गादि आयुस्थान्निचन्त्यम्
- (२) चन्द्राद् वा शुक्राद्धनं मन्देऽयश्च
चन्द्राच्छदौ लग्ने मन्देदृष्टेऽयशः॥
- प्रश्न: - ८ अधोलिखितयोः प्रश्नयोः कस्यचिदेकस्योपरि निबन्धं लिखत । ०८
- (१) मरणकारणज्ञानम्
- (२) जातकः कदा पापकर्मरतः भवति? व्याख्यायताम्
- प्रश्न: - ९ अधोनिर्दिष्टेषु त्रयाणाम् अतिलघूत्तरं यच्छत । ०३
- (१) सर्पान्मृतिः कदा भवति?
- (२) राहुसूर्ययोगे मृति कुत्र भवति?
- (३) “भौमेऽरिगे” इत्यस्य कोऽर्थः?
- (४) नवमभावात् केषां विषयानां विचार भवति?
- (५) तुर्येशः कः?

चतुर्थान्विति: (Unit-४)

- प्रश्न: - १० अधोलिखितयोः एकस्य सान्वयं व्याख्या कार्या । ०४
- (१) सुतपस्त्रिके वाग्धीने विद्याहीनश्च।
सुतेशोज्ञेययुतस्त्रिके वाग्विद्या प्रबन्धहीनः॥
- (२) इन्दोः षष्ठाष्टमगैरधियोगः शुभग्रहैः।
बलानुसारस्तत्र नृपोऽमात्यो बलाधिपः॥
- प्रश्न: - ११ अधोलिखितयोः प्रश्नयोः कस्यचिदेकस्योपरि निबन्धं लिखत । ०८
- (१) जातकस्य जन्मांगानुसारेण स्त्रीविचारः
- (२) त्रिंशांशफलम्
- प्रश्न: - १२ निम्नलिखितेषु त्रयाणाम् उत्तरं लिखत । ०३
- (१) अङ्गेशः कः?
- (२) “पापाः लग्नान्त्यस्तगा” इत्यस्य कोऽर्थः?
- (३) वैधव्यस्य विचारः कस्मिन् भावात् भवति?
- (४) द्वादशेशस्य दशायां किं फलं प्राप्यते?
- (५) गृहेशः कः?

***